

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului“

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 10 lei pe an.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

Aviz.

Rugăm cu înzistență pe domnii abonenți din anul trecut, cari n'au achitat abonamentul pe semestrul al II-lea, să binevoiască cu întoarcerea postei al achita trimitându-ne tot-odată și costul abonamentului pe sem. I. al anului curent. Iar acelor stim domni abonenți, cari au primit foaia pe sem. I. din anul trecut și au fost rugați expres în două rânduri, cauzându-ne și spese, fără de a solvi nici până azi prețul neînsemnat de 2 cor, le atragem atențiunea din nou, că fără conziderare de stare socială îi vom improcesua, dacă nici în termen de 8 zile nu vor voi a satisface acestul aviz.

Administrația.

Viitoriul nostru.

Nu suntem proroci de a spune cu siguranță ce să va întâmpla în viitor, dar' din starea noastră actuală ne putem face o părere despre ce să poate întâmpla. Și precum fie care om este însuși croitorul sorții sale, bune s'au rele, tot astfel și fie care popor.

FOIȚA

Buchetul de camelii

(Continuare)

La cuvintele aceste artistul își perdú cu desăvârșire stăpânirea. Cu o oarbă furie să repezi asupra artistei își întinsă mâinile ca să apuce dela brâu buchetul și să-l rupă.

— Adă florile încoace, Felice! Nu mă face să înnebunesc. Dela cine sunt?

— Nu le vei căpăta nici-odată!

— Chiar pentru că te-ai iritat așa nu vei primi nici florile și nici nu ți-oiu spune numele oaspelui.

— Fă-mi voia, o roagă Beriot, care abia să putea stăpâni, — și-mi dá florile.

— Ba!

Revistele noastre atât cele de aici cât și cele de dincolo, făcând o reprieve asupra stării noastre economice-financiare din 1905 constată că, rezultatul recoltei și învârtirea banilor la institutele de bani, a fost relativ destul de mulțămitoare, și dacă recolta cucuruzului (porumbului) n'a fost în urma secetii pe unele locuri destul de bună, cauza e că sămănătura a fost prea întârziată, eară industria și comerțul sub stările neregulate ce a domnit și în urma grevelor făcute prin muncitorii industriași, a rămas înapoi, deși altcum noi până azi, durere suntem lipsiți aproape cu totul de o industrie națională.

Am intrat deci în anul 1906 cu bună nădejde că vom întimpina o recoltă și mai bună, pentru că sămănăturile de toamnă sunt până azi micșorate, și în alte țări din Europa, în Franța, Germania, Austria, Belgia, Anglia, Olanda, de asemenea situațiunea sămănăturilor de toamnă este satisfăcătoare.

Băncile noastre încă au destui bani și stau bine progresând din an în an.

Dacă ne întoarcem acum privirea asupra stărei noastre sociale de azi, apoi durere, trebuie să constătam îngrijorare.

Îngrijorarea aceasta să întemeiază pe faptul arătat și cu ocaziunea sărbări-

— Și pentru-ce nu?
— Pentru-că voesc a le purta la concert.
— Așa? — zise furios Beriot. — Atunci n'ai ce conta la mine.

— Cum să pricep aceasta?
— Simplaminte eu nu voi lua parte la concert.

— Atunci trebuie să mă îngrijesc să să te înlocuiesc.

— Cu greu cred că vei reuși. Cum gândești, că în timp de o oară să affi în Florența violinist, care să cuteze să se asemene cu mine?

— Va fi grija mea.

— Așadară nu voești să-mi dai florile?

— Ți-am spus odată că nu!

— Atunci de sigur în lucru e mai mult decât voești a mărturisi. E viclenie infidelitate, un joc precugetat cu un adorator! Oh, că

lor culturale din Sibiu, unde preoțimea noastră era să fie prezentată ca o classă privilegiată, prin urmare periculoasă??.

— La Hunedoara și Hațeg a fost amenințați preoții cu închiderea bisericilor din motive electorale, la Brașov, biserica și școala este sfâșiată în partide, cari să luptă una în contra alteia fără de a alege mijloacele și expresiunile, și fără de a ținea cont de soartea celor mai scumpe așezăminte rămase moștenire dela părinți.

În comunele noastre aceiași stare îngrijitoare. Imprumuturi noi dela bănci, sau emigrare, lux atât la femei cât și la tinerime, cheltuială fără rost, procese, lipsă de respect, lipsă de autoritate, pizmă, dușmănie și câte toate alte patimi rele.

Acesta este rodul anului 1905 pe teren social și cu el am intrat în anul 1906.

Ce rezultă din această situațiune tristă, o poate spune ori-care om cu judecată bună fără de a fi profet. Nu este chemarea noastră a intra în mai amănunte asupra situațiunei, despre care am putea spune multe de toate, dar' ne ținem de datorință în fața acestor stări extraordinare a îndemna pe toți oamenii cu adevărată tragere de inimă pentru înaintarea noastră, ca să se silească a conlucra la restabilirea unei

nu-l cunosc, căci mii de bucăți l-ași face cu flori cu tot.

Beriot în jalusia sa mai că-și perduse mintea. De amărât ce era acu-și îi venea să-și zmulgă părul din cap, acu-și cu furie nebună făcea gesturi în aer.

— Așadară vei rămânea pe lângă propusul tău — întreba el în fine tremurând de furie, când nu mai auzi nici un cuvânt de împăcare.

— Da! — precum ți-am spus.

— Atunci dară hotărât și sărbătorește îți declar, că pe seară nu cânt. Concertul deci probabil trebuie să-l amâni. Aceasta să-ți fie pedeapsa.

— Concertul să va ținea și fără tine, iubite Charles — response d-na Malibranu. — Și decumva vei lua parte ca ascultător nădăjduesc, că vei fi indestulit cu producțiunea.

stări sociale mai sănătoase, mai umane, și mai cu apropiere de Dumnezeu, în toate părțile.

Ținta fiecăruia trebuie să fie, a avea în fruntea tuturor afacerilor noastre publice bărbați religioși, morali, onestți, umani și cu aceeași iubire față de toți.

Guvernele bisericilor noastre ar fi primul loc chemate, a începe lucrarea măreață, de a să restabili respectul și autoritatea ce au avut-o părinții noștri față de biserică, de care fii lor de azi și-a uitat, alergând după năluci.

Numai așa putem avea nădejde de a fi îndestuliți cu viitorul, dacă fiecarele va lucra cu judecată și independent, neinfluențat de nimeni, afară de Dumnezeu, la croirea sorții noastre.

Asupra altor chestiuni de acest soi, vom mai reveni.

Vasile Domșa.

De pe Domeniile Coroanei.

Di Ioan Kalinderu, prezidentul Academiei Române din București, și administrator al domeniilor Coroanei, a adresat tuturor agenților de pe moșiile, care formează proprietatea Majestății Sale regelui Carol, un circulariu cu privire la aceea ce au a face pentru a lumina poporul, a' aduce la dor de muncă și la chibzueală bună în ce privește întrebuintarea prisosului muncii sale așa, ca să nu ducă lipsă în viitor. Circularul e plin de povește bune, cari pot fi aplicate și la poporul nostru, de aceea îl reproducem în întregime după cum urmează:

(Urmare și fine.)

De pe urma acestei credințe țărani noștri au suferit destul și a trebuit să le venim în ajutor, fie dândule lucrări cari mai puteau aștepta, fie prin împrumut de nutreț pentru vite de hrană pentru familiile lor și altele. Au trecut prin anii cu adevărat secetoși, cari leau nimic singurul mijloc de trai, producțiunea câmpului. Am avut însă și ani în care recolta putea fi mai bună dacă

— Intrebi, că oare fi voi de față la concert? — Crezi tu că voi întrelăsa aceea priveliște interesantă, când vor fluera pe substitutul meu ales de tine. Ori crezi, că-ți voi da libertate, ca în dragă voie să schimbi priviri amoroase cu oaspele, donatorul prețurilor tale flori? — Nu te voi slăbi din ochi — Vai ție și vai lui! Ne vom revedea!

Cu aceste cuvinte Beriot eși repede din odaie. Cântăreața după-ce se închise ușa erupse într'un ris sgomotos.

— Oh iubite și bunule Charles — zise ea în sine, într'adevăr aceasta a fost o scenă picantă, Da încă la concert, — aceea apoi va fi o glumă fără seamăn! — Cum te vei rușina tu Charles și cum vei veni să ceri ertare dela mine!

Cântăreața se așeza la masa de scris, lua o peană și înșira pe hârtie câteva cuvinte

nu chiar salvată, dacă lanurile ar fi fost mai bine lucrate. Tot astfel lipsa n'ar fi fost atât de simțită, dacă ei ar fi fost obicinuiți să practice și alte munci productive. Și dacă cu toate acestea nu si-au schimbat de cât puțin firea, cauza e același spirit fatalist care îl stăpânește în toate acțiunile sale. Acest sentiment era într'u cât-va îndreptățit în vremurile vechi, când locuitorii nu erau siguri nici de avutul lor, nici de ei înșiși, din cauza năvălirii dușmanilor. Acum însă împrejurările sau schimbat. Stabilitatea și siguranța noastră națională și economică sunt evidente așa că urmează să ne schimbăm și temperamentul pentru a fi și mai tari. În prima linie e de dorit aceasta dela țărani cari au dus greul și merită o stare mai bună.

Pentru înlăturarea fatalismului cel mai bun mijloc sunt poveștele stăruitoare și mai ales exemplele, cari mișcă mai tare ca vorbele; iar săteanul neîncrezător cum e, nu primește nici o îmbunătățire înainte de a fi văzut cu ochi foloasele ei.

Culturile noastre cari au rezistat oare cum secetei ce ne-a bântuit atât de des în vremea din urmă, aveți privilegiul a le da în fiecare zi ca dovezi că nu trebuie să se lase numai în nădejdea naturii. Dacă e neîndoios că natura nu se poate înfrânge, nu e mai puțin adevărat, că se pot preîntâmpina multe din capriciile ei prin măsuri experimentate.

Numai cu agricultură îndatinată nu mai poate merge și e o datorie a tuturor de a contribui din răspuțeri pentru schimbarea ei, pentru luminarea și îndreptarea sătenilor pe calea bună a progresului. Dacă s'a persistat până acum în vechile sisteme, nu însemnează că putem să le urmăm și de aci înainte. Numai cei fără cultură și fără simț stăruiesc în greșelile lor, pe când ceilalți caută să le îndrepteze, fără încetare cătră progres.

și le băga într'o covertă. De pe biletul care-l lăsase Ole Bull scrise adresa. Apoi ridicându-se sună clopoțelul. Numai decât să ivi cameriera

— Aabeth — zise ea — trimite epistola aceasta prin un servitor d-lui Ole Bull. E grabnică grijește ca ea se ajungă numai decât la cel adresat.

III.

Sala de concert se umplu de ascultători. Toți, câți purtau un nume sau un rang cunoscut în Florența, să adunară aici, ca să se desfateze în cântecele d-nei Malibran și să asculte ariile artistului Beriot.

În una din odăile, care conduc pe bină, vorbea Malibran cu maestrul, care avea să o acompanieze la pian. Ochii îi străluceau vioi de agitațiunea ce o avea pentru pășirea apropiată pe scenă, vestmintele albe de cașmir de-

În legătură cu acestea trebuie să stăruiți asupra traiului săteanului însuși. Agricultură ca ori ce altă lucrare, pentru a fi făcută în bune condițiuni, cere brațe viguroase, și acestea nu se pot avea de cât prin o îngrijire corespunzătoare. Insuflați dar locuitorilor noștri o mai mare îngrijire de sine, căci numai fiind bine hrăniți și sănătoși vor putea îndeplini munca și eforturile ce li-se cer, fizice sau morale.

În circularul despre pelagră v'am vorbit mai pe larg de hrana țărănilor și v'am invitat să luați măsuri pentru îmbunătățirea ei. În prima linie v'am atras băgarea de samă asupra porumbului, care alcătuește baza alimentațiunii lor și v'am cerut ai sfătui cum să'l cultive și să'l recolteze pentru a avea o hrană sănătoasă. V'am mai cerut ai povățui să mai schimbe mămăliga cu pâne știind bine că scoaterea porumbului din rândul plantelor cultivate de țaran, ar turbura adânc cultura celorlalte plante. Porumbul fiind o plantă prăsitoare el o parte însemnată în agricultură, și nu poate să fie înlocuit cu totul sau cel puțin dintr'o dată. De alt-cum nu e încă stabilit dacă pelagra se datorește porumbului sau insuficienței fiziologice a hranei.

Până când chestiunea va fi lămurită un lucru e sigur, și anume că țărani noștri să hrănesc încă slab, astfel că avem datoria să insistăm din toată inima pentru îmbunătățirea traiului lor în primul rând prin consumarea unui porumb sănătos, și al doilea prin alternarea mămăligii cu pâne.

În acest scop am introdus cuptoarele comune pentru care știți că am făcut sacrificii pe multe Domenii. Sunt mulțumit însă să constat că unele din ele au dat rezultate bune și sper că acestea vor fi și mai numeroase, de oare-ce de atunci ați început a da atât muncitorilor cu ziua cât și oamenilor de serviciu și pâne de grâu și de se-

deau feței sale albe un farmec deosebit. La brâu era împodobită cu buchetul de camelii.

— Ar putea sosi Ole Bull — întrerupse convorbirea ce o ținea cu maestrul.

— Ah în sfârșit ești aici! — continua grăbind înaintea celui-ce chiar atunci intra Frumos, iubite prietene că nu mai lăsat să aștept în deșert. Imi era frică că nu vei da ascultare apelului meu.

— Ertare — răspunse violinistul — eu după cum amintisem am mai avut o cale până la medic, ceea-ce ma facut să întârziu. De altcum mii de mulțumite, că totuși ai făcut posibilă împlinirea dorinței mele.

— Pentru asta nu-mi mulțumi mie ci buchetului de camelii. Explicarea o vei primi după concert. Afară de aceea trebuie să-ți fac cunoscut, că nu vei preda numai câteva piese, ci că pe d-l Beriot trebuie să-l substitui cu desăvârșire.

cară, pe care o fac țărancele spre a se deprinde cu pregătirea ei.

Alcoolismul e și el o nenorocire pentru țărani. Băuturile spirituoase strică sănătatea, împedecă pe om dela muncă și-l duc fără greș nu numai la sărăcie ci și la perirea fizică și morală. De aceea trebuiesc folosite toate mijloacele pentru stărpirea beției.

În ce privește igiena corpului și a locuinței, v'am dat în atâtea rânduri instrucțiuni, în cât cred că e de prisos a le mai aminti. Țin numai să vă atrag atențiunea asupra combaterii diferitelor boale, mai ales epidemice, care e lăsată din nenorocire pe sama babelor și a leacurilor lor, cu toate că sunt infirmerii spitale și că avem medici regionali. Pe unele din Domenii avem chiar doctori, permanenți. Fiecare domeniu mai are farmacie, fără a mai aminti de cele dela Primării, care dacă ar fi bine căutate, iar medicamentele date cu chipzuintă, ar putea aduce adevărate bine-afaceri.

La sfârșit e necesar ca toți cei chemați să-și dea toată silința pentru îmbunătățirea în genere, a stării locuitorilor.

Mai cu seamă învățătorii, preoții și ceialalți fruntași cu datoria nu numai de ai sfătui, ci și de ale servi ca pildă primind ei cei dintâi îmbunătățirile noastre și conducându-se astfel în cât să le pună mereu înaintea ochilor diferitele foloase.

Mișcarea de redeșteptare e de mult începută, și date fiind rezultatele de până acum, am speranță că în curând vom putea constata noi pași înainte pe calea către progres, asupra căreia stăruim de atâtea timp. Mă voi bucura atunci împreună cu d-v. căci ne vom fi făcut datoria de educator ai poporului, educație care a fost cel dintâi sfat dat de Penn, fondatorul Peansylvaniei, din America, cum și moștenirea ce a lăsat Washington, întemeietorul Statelor unite ale Americii de Nord, care sunt azi foarte înaintate.

— Nu cântă de loc dl Beriot? — în-
treba Ole Bull spăriat.

— La așa ceva nu ești pregătit?

— O, dar totuș.....

— Sperez însă cea mai bună reușită —
continua glumeț cântăreața — cred, că putem
începe.

După acestea între aplausele sgomo-
toase ale publicului pași cântăreața pe bină.

Cântărea cea dintâi a fost o arie din
»La Sonnambulu« lui Bellini. Curat și dulce
eșiau sunetele de pe buzele ei exprimând bu-
curie, durere, desperare, — și cântărea se
sfârși cu un forte pasionat. Publicul căzu în
estasi în suflete, mereu se înnoiau aplausele
publicului, la cari Malibran trebuia în con-
tinu să se aplece mulțămînd. Piesa a doua
fu o arie din »Norma«, a treia o compoziție
proprie a logodnicului ei — a lui Beriot.

Încă odată vă invit dar de a vă
pune toată silința, și dacă aveți a'mi
cere și alte ajutoare, sunt gata a vi-le
pune la dispoziție fără întârziere.

Aștept chiar cu nerăbdare rapor-
tul și propunerile ce veți avea a'mi face
și deși aveți instrucțiuni să cetiți circu-
lările tuturor impiegaților noștri, vă în-
vit în ce privește pe cea de față nu
numai să le-o aduceți la cunoștință, ci
să vă sfătuți cu dâșii pentru ca munca
ce va desfășura fie-care în cercul său,
să fie cât mai rodnică.

Administrator, Ion Kalinderu.

ANDREIU ȘAGUNA.

(Continuare)

Ales și întărit pleacă acum ca să-și ia
întărirea și prin sfințire și să se împărtășească
de darul lui D-zeu. — În Dumineca Tomii
anul 1848, luă drumul spre Carloviț, scaunul
Mitropolitului sârbesc, ca din mâna unui străin
să-și primească binecuvântarea, căci noi nu
aveam nici cine să ne sfințească preoți, cari
să neingrijească de sufletul nostru, necum
cine să ne sfințească episcop.

Catedrala din Carloviț străbătută de
mireazma tămăii și a faciilor de ceară era
indesuită de creștini cu suflete curate veniți
ca să fie de față la împlinirea unei mari la-
nie de credință, la hirotonirea de episcop a
lui Șaguna. Zmerit dar cu bărbăție rosti a-
cesta în fața mulțimii și alui D-zeu crezul
de care să călăuzi viața întregă: »Tu D-ne
știi, că către scopul meu doresc să alerg; pe
Românii transilvaneni din adâncul lor somn
să-i deștept și cu voie către tot ce adevărat,
plăcut și bun săi atrag.« Aceste cuvinte iz-
voriră de pe buzele nouhirotonitului episcop,
ce vădesc pe omul, care n'a venit ca numai
chemarea să-și îplinească dar care să dea
dezlegare problemei de viață a unui întreg
popor, nenorocit.

Încă până era aici sosi deputația Ro-
mânilor cari cu suflete strănse de grijile vre-

— După-ce cântăreața prin predarea
acestora sfârși partea primă a programei, as-
cultătorii în însuflețirea lor nu cunoștiau mar-
gini. Rechemări și aplause umpleau sala
Pe bină sta o adevărată ploaie de cununi
și buchete și când artista în fine se retrase
locul unde stătuse fu acoperit cu un covor
de flori.

Partea a doua urmă după o pauză
scurtă. Acum veni rândul lui Ole Bull să-și
arete dibăcia sa artistică. Malibran ocupă loc
pe ridicătura de lângă pian, voind ca să dea
prin prezența sa o deosebită inspirație cân-
tecului lui.

Se auzi semnul. Pași la mijloc maestrul
și anunță repășirea d-lui Beriot întâmplată
prin pricina unei indispoziții, apoi anunța, că
în locul lui, d-l Ole Bull, un artist tinăr, își
va preda compozițiile sale proprii. Când re-
pășii apăru Ole Bull. El era palid și se vedea

milor din anu 48 așteptau în neastimpăr re-
întoarcerea aceluia, dela care așteptau toată
mântuirea. În grabă să întoarsă Șaguna la
vestea mișcării ce pornisă și pintră Români
în mijlocul răzmiriții acestui an. Nici macar
o clipă nu avu vreme de odihnă în Sibiu, ci
curăud trebui să aleige în Blaj, pe »Câmpul
libertății ca să conducă cea mai măreață și
însemnata adunare ce s'a ținut vr'o-dată între
Români. Măriață și însemnata adunare, —
slăvită să fie răsărirea soarelui în cea zi de
Mai, în care să sparsă ghița să rupsără că-
tușele grele a le jobăgiei și binecuvântarea
libertății veni peste sufletele obidite.

Șaguna nu să hirotoni numai de cap al
bisericii, ci de cap înțelept și al poporului
seu pe care cu caldă dragoste îl însufleți,
sfătul și conduse în toate câte avea să să-
vârșească Români în această vreme de grea
cumpănă. Ca un Moise în mijlocul Judeilor,
ducându-i spre pământul mântuirii ne apare
Șaguna în mijlocul zecilor de mii de Români
adunați în piața Blajului, înaintea bisericii,
când după slujba dumnezească cu caldă dra-
goste propoveduește înfățișarea lucrurilor mari.

Iar plecând de aici spre Câmpul ce din
această clipă să numește al libertății în fața
milor înjenunchiate și cu capetele descoperite
innălță rugăciune ferbinte către Domul
ceiului și al pământului, ca să lumineze
mintea, să conducă pașii celor adunați, să
trimită duhul înțelegerii și al dragostei frățești
peste sufletele Românilor. Apoi luă în mână
cârma adunării, și sfătui mulțimea ca veci-
nic să fie credincioși împăratului și casei
domnitoare, sub conducerea cuminite a lui
și a episcopului unit, hotărârea ștergerea ne-
grei jobăgii, ce apăsa poporul de veacuri, și
înlocuirea ei prin deplină libertate; cerură cu
stăruință egală îndreptățire a Românilor cu
celelalte națiuni din țara și dreptul de folo-
sire a limbei fiecăruia în ale sale; precum și
recunoașterea și ridicarea religiunii noastre
pe aceiași treaptă cu celelalte din țară; ce-
rură îndreptățirea și a Rom. la slujbile statu-
lui, de unde până aci nu era putință de a
încăpe. De mare însemnătate a fost punctul
în care să cerea ridicarea bisericii și a diece-
sei la ceia ce era înaintea de asta cu 150

a fi adânc impresionat. Făcu un compliment
stângaciu și cu mâna tremurândă așeza nota
pe stativ. Un murmur de neplăcere trecu
prin mulțime.

Lui Ole Bull i-se ivi un simțământ ne-
cunoscut, o agitație apoi o lănceză cuprinse
internul lui.

Schimbarea repentină între desperare
și bucurie, primirea epistolei dela Malibran
avu foarte mare efect asupra lui, cea-ce se
mai adause prin vestea, că nu va trebui să
ia parte la concert numai ca un diletant, ci
că va trebui să esecute singur o întregă
parte a aceluia. Încrederea în știința lui mu-
zicală îl părăsise cu totul; acum, când trebuia
să se hotărască soarta lui deodată să simți
fără nici o valoare, ceea-ce'l făcu să se înfioare.

(Va urma)

ani și restituirea metropoliei pierdute când cu urația. Iată în scurt ce pusă Șaguna în gura poporului ca să ceară dela împăratul și stăpânilor. Multă înțelepciune și tărie trebuie episcopului ca să poată ține în dreaptă cumpănă pornirea aprinsă a poporului asupra, ca nu cumva să cadă povirnișul păcatelor și al cruzimilor și așa să peardă de sub picioare creanga pe care să răzima dreptul cererilor îndreptățite. — Inșă greul urmă de aici încolo. Șaguna fu ales președinte al comitetului permanent, care să îngrijască pe mai departe de soarta poporului, tot el fu pus în fruntea deputațiunii care să ducă jalba Românilor la mitropolitul. — El să făcu totul pentru toate. De aici porniră apoi griji nesfârșite și temeri, căci în lungile căi ce avea să le facă pe unde împăratul să adăposti-să din calea furtunii sfâșietoare a anilor 48-9, la fiecare cotitură a drumului era pândit de vrășmașii poporului cari vedeau în Șaguna pe redeșteptoriul și mântuitoriul nostru. Cu frică în suflet alerga la Cluj, la Viena, Pesta, Olmütz și era de față în tot locul unde să vorbea de Români, ca cu înțelepciune să ne apere interesele și soarta noastră, pe căi lungi și adeseori nelămurit de nimeni, travestit călătoria, ca să încunjure primejdia ce în tot locul căuta al nimici, și cu el a ne perde și pe noi. D-zeu însă îl feri de arma ucigașă și nil întoarsă din toate căile sănătos, dar obosit și istovit.

(Va urma.)

Favorurile

legii pentru dobândirea dreptului de voluntar pe un an, pentru cei cari n'au terminat școale secundare.

Se știe, că mulți tineri români absolvenți de câte VI. ori VII. clase gimnasiale fac serviciul militar de 3 ani, în credința că dacă n'au ajuns în clasa VIII gimnasială ori li-a sosit timpul de asentare, n'au drept de voluntariat.

Legea însă permite ca și acei tineri, cari n'au putut termina o școală medie până la etatea de 21 de ani, dar' cari au fost în măsură a să pregăti în particular — având și numai 4, 5, 6 ori 7 clase gimnasiale, reale, civile, ori comerciale, să poată dobândi dreptul de voluntariat pe un an pe cheltuielile proprii, în baza unui examen de capacitate, ce se depune în fața unei comisiuni cenzurătoare exmise de ministeriu.

Credem a aduce un mare serviciu acestor tineri români, dând în cele următoare unele informațiuni cu privire la acest drept, de care se poate folosi în baza legilor și instrucțiunilor în vigoare la noi, pentru-ca să nu sufere din cauza necunoștinței legilor.

Atragem în special atențiunea direcțiunilor gimnasiilor românești asupra acestor dispozițiuni.

Examenul de capacitate pentru dobândirea dreptului de voluntar pe un an să poată face în ori ce limbă din cele vorbite în patria noastră, prin urmare și în limba română.

În comisiunea regn., în fața căreia se poate face examenul acesta în limba română, să află: Dr. I. Blaga, Dr. I. Bunea și F. Agoston ca censored, și 3 oficeri ca membrii în comisiune. Termine se dau în fiecare lună.

Pentru aceia, cari vin la asentare în 1906 termenul ultim este la 1 Martie 1906.

Rugarea se adresează la »Corps-Commando« fără nici un timbru, având a se aclude: 1. Atestat de naștere și botez și 2. atestat prin care să se dovedească identitatea persoanei, eliberat de deregătoria politică ori polițienească.

LEGEA

DEPRE ECONOMIA ȘI POLIȚIA DE CAMP

(Art. XII. din 1894.)

(Continuare.)

—*—

§. 97. Faptele limitate în §-ii 93, 94 și 95, de cumva cauzează o daună care petrece suma de șasazăci coroane, să vor judeca pe temeiul codicelului criminal; din contră: dacă în cazurile în cari procedura judecătorească s'a pus în curgere numai la rugarea celui păgubit, și dacă acesta-și reduce paguba ce o cere la numai șasazăci de coroane, atunci judecata asupra afacerii rămâne în competența forului pentru poliția de câmp, competent în sensul acestei legi.

§. 98. Toate faptele calificate ca exces din punct de vedere al poliției de câmp, cari se comit în preziua duminiceii sau a unei sărbători, mai departe: cele ce se comit în timp de noapte, ori pe cutare loc îngrodit, ori în butul admoniției făcute precum și în cazul, când furul a venit cu trăsură, (car, cocie) la locul de unde a furat, — cad sub pedeapsă înăsprită.

§. 99. Asupra unui om, care cade de nou în păcat (comite și a doua oară fapt exeziv) și dacă încă nu a trecut doi ani dela împlinirea pedepsei premergătoare, să va aplica pedeapsa cea mai aspră limitată în §-ii 93, 94 și 95, — îndoită.

§. 100. Dispozițiile generale din codicelele criminal referitoare la excese (art. de lege 40 din 1879) au vigoare și asupra faptelor cari sunt de pedpsit în sensul acestei legi, de cumva această lege nu conține dispoziții abătătoare.

§. 101. Amendele (banii, pedepsele) cari incurg din pedepsirea din partea poliției de câmp pentru excese, pe jumătate compet fondului economic reg-

nicolar, eară pe jumătate comunei pe al cărei teritoriu s'a comis excesul.

Din amende să poată acoperi și convenția păzitoriului (gornicului) de câmp în ori care măsură, însă această quotă nu poate petrece 25% amenzilor. În asemenea caz să va detrage din amendă în prima linie procent satoritaul și numai suma ce mai rămâne să va împărți.

Ministrul de interne și cel de agromonomie vor designa pe cale ordinațională scopul pentru care vor avea comunele să întrebuințeze banii cari vor intra la ele din amenzile dictate în afaceri polițiale de câmp. *)

Cap XI. Despre foruri și procedură.

§. 102. În toate afacerile cuprinse în această lege, în cari să recere întrevinerea cutărei autorități, — încât în cutari §-i din lege nu se designează foruri anumite și cu excepția cazurilor de exces — vor fi competente următoarele autorități anume:

Autorități de prima instanță.

1. În capitala țării — antistele cercual;
2. În orașe cu magistrat — primarul orașului; în orașe cu municipiu, — senatul.
3. În comune mici și mari, — fibirăul (protopretoarele) cercual.

Ca for ae a doua instanță (apelativ.)

1. În comitate, — vicecomitele;
2. În orașe cu municipiu, — comitetul administrativ; în capitala țării, — senatul.

Ca for de a treia instanță (cel mai înalt.)

Ministrul de agromonomie.

§. 103. În afacerile cualificate în această lege ca excese, este competent.

*) În restimp s'a adus legea art. 20 din anul 1901: »despre simplificarea administrației« și în această lege să dispune:

§. 23. Amenzile toate cari intră în urma sentințelor aduse de forurile administrative în afaceri de excese, precum și prețul obiectelor confiscate sau aflate fără stăpân, compet pe jumătate comunelor, pe jumătate să pun la dispoziția ministrului de finanțe.

Amenzile cari intră din excese comise în afaceri de miliție, compet pe jumătate comunei la care aparține excesul, eară celelalte pedepse (amende), împreună cu valoarea obiectelor confiscate și a lucrurilor aflate fără stăpân, compet pe jumătate comunei pe al cărei teren sau comis excesul sau s'a aflat vitele fără stăpân.

Comunele vor folosi amenzile cari le compet în folosul săracilor locali. Eară sumele din amende cari intră la ministrul de finanțe să vor trece în budgetul statului....

Ca for de prima instanță:

1. In capitala țării, — antistele cercual;

2. In orașe cu magistrat, — primarul sau substitul său; in orașe cu municipiu, — căpitanul de poliție sau un funcționar designat anume din partea consiliului orașenesc;

3. In comune mici și mari, — fibirăul cercual, numai in astfel de excese prin cari dauna (paguba) cauzată trece peste patruzeci de coroane;

din contră: dacă dauna cauzată nu petrece suma de patruzeci coroane sau in cazul, când cel păgubit și reduce suma de despăgubire in sensul §-lui 110, atunci;

a) in comune mari este competent a judeca judele comunal împreună cu un membru al antistei și cu notarul com. sau cu substitutul acestuia;

b) in comune mici, — judele împreună cu doi membri ai antistei.

Ca for de a două instanță (apelativ);

a) in capitala țării, in orașele cu magistrat și cu municipiu, — comitetul municipal;

b) in comitat:

1. In aiacerile judecata in comunele mici și mari de cătră forurile lor de prima instanță, — fibirăul (protopretorele);

2. In afacerile judecate de cătră fibirău ca for de prima instanță, — comitetul municipal.

Ca for de a treia instanță:

Comitetul muncipal, — asupra afacerilor judecate de fibirău ca for de a doua instanță; eară ministrul de agromie, — asupra cauzelor judecate de cătră comitetul muncipal, ca for de a doua instanță.

(Va urma).

Oțetul.

Oțetul e de mare folos pentru om.

Oțetul e bun impotriva multor boale mai ales ca să te freci cu el, apoi cu comprese, indoit cu apă, când omul e leșinat, ținându-i la nas oțet tare, îndată să deșteaptă. La boale molipsitoare, (cari să iau) stropindu-se prin odaie. Sunt și oțeturi rele pentru sănătate, care să întrebuințează in comerț, de acele trebuie a ne feri cât să poate de mult. Oțetul ce să vinde pe la cârciume, făcut din vin rău sau răsufiat, e bun, dar nu poate fi întrebuințat de omul sărac, de oarece e prea scump. Cel mai bun lucru e însă ca fiecare gospodină să-și pregătească oțetul in casă. Oțetul să poate face din merele și perele cele ce să putrezesc pe copac, — e destul să fie perele puțin putrede, — le așezi pe-o leasă una lângă alta, cele putrezite bine cu cele mai puțin putrede și lă-

sându-se așa la soare, in vre-o 3 zile la soare, pe urmă le strecurăm și turnăm peste ele oțet bun și de câte ori, vara avem mere și pere putrede, tot turnăm deasupra zeama lor strecurată. Când n'ai mere și pere e destul să faci o dulceță, — torni apoi in tingire ca un litru de apă, — o amesteci bine cu o lingură de să ia toată dulcețea de pe tingire, torni zeama aceia intr'o sticlă mare și-i pui câteva bucăți de zahăr și o hârtie albastră, unsă cu miere, legi gura cu o petecă, nu dop, și o lași la căldură. După trecere de câteva săptămâni ai oțet tare și bun la gust. De câte ori clătești un vas de dulceță sau de miere, tot torni in sticla de oțet. De câte ori faci dulceță clătești tingirea și torni zeama in oțet, ținându-l mereu la căldură acoperit totdeauna c'o petecă. Ai apucat odată a prinde cuib de oțet, il poți avea toată viața numai să-l păzești ca să nu înghețe. Cât de sărac să fie un om tot îi stă prin putință de a-și prepara acest oțet. De are miere e tot același lucru. In casele unde să fac mai multe soiuri de dulcețuri, acest oțet are aroma cea mai plăcută. Mergând cu rânduiala aceasta avem oțet in belșug fără a ne costa nimic

Orice cuib de oțet e pe vecie, de aceea trebuie a-l păstra bine spre a nu să sparge vasul. In cât aceste vase trebuiesc impletite cu mlajă de salcie: să impletești începând dela fund și alipind nelușele roată in jurul sticlei până sus. Cu această industrie atât de ușoară și folositoare, s'ar putea ocupa atât copii, cât și oamenii mari. Când se strică o sticlă de oțet nu e atât valoarea ei și a oțetului, ci regreti anii de îngrijire ce-ai avut pentru el. Oțetul tare și frumos la față dovedește veșnica privighere a gospodinei. Când ai trandafiri strângi foile, le pui intr'o sticlă, o astupi bine și o lași la soare până s'au pălit frunzele de tot, deasupra torni oțet și după ce'l lași câtva timp, il poți întrebuința. Acest oțet e cel mai frumos la culoare din toate, e bun la gust, numai mirosul e prea tare. Fiind sticla închisă cu foile de trandafir, toată aroma rămâne inăuntru. Unii usuc florile mai întâiu, dar acel oțet perde mult din miros. Dacă însă ai pune florile de trandafir in oțet de îndată după ce le-ai cules, să strică cu desăvârșire. Dacă pui must dulce in sticle ca de un litru și le lași astupate câteva săptămâni, s'a făcut oțet. Dacă n'ai nici bani, nu faci nici dulceță, atunci fă atâta jertfă ca să cumperi o singură dată un litru de oțet, ș'apoi torni de-asupra ca la zece litri apă de ploaie din luna lui Martie, legi sticla cu o petecă și o pui la căldură. După câtva timp oțetul să face tare și bun la gust. Nu e om, care anul să nu cheltuiască cel puțin câteva coroane pentru oțet. Cu acest mijloc: din 40 de bani ai

oțet pentru toată viața, având îngrijire, bine înțeles, ca in fiecare an in luna lui Martie să mai adauge atâta apă de ploaie după cum vede că cheltuiește pe an. Nu vorbesc aici de chipul de a face oțet cu surcele, din vin, furnici, vitriol, etc., ce să întrebuințează in comerț. Mă mărginesc in totul a povățui pe omul sărac, cum cu puțină cheltuială să-și poată aduna in casa sa ceiace îi înleznește traiul zilnic, ca mai ales in minute de cumpănă grea, să nu simță ce-i mizeria (sărăcia).

Unde mai pui timpul ce-l perde omul spre a-și cumpăra cele trebuitoare și pe cari cu atâta puțin jertfe le poate avea totdeauna in cămara sa.

Elena Savastos.

Ținerea și îngrijirea vitelor.

Hrana vitelor.

Una din pricinile, cari fac ca soiul animalelor noastre să nu să îmbunătățească in mod mai simțitor, este fără indoială și hrana proastă și neîndestuitoare cu deosebire in timpul iernii. Las că și peste vară să ivesc sumedenie de neajunsuri, in privința hrării vitelor. In foarte multe locuri păsunea de pe ogoară, de pe dealuri, unde nu crește altceva decât păș, in miriști ș. a. locuri puțin potrivite pentru hrănire, nu poate fi altfel decât rea. Dar și in lunci, de altfel roditoare, pascănd nu arareori un număr prea mare de vite, păsunea să imputinează, uneori in veri secetoase să gată aproape cu desăvârșire, astfel că vitele abea o duc de pe o zi pe alta. Ear' din mână nu să dă cât ține vara la cea mai mare parte a vitelor, aproape nimic.

Iarna să întoarce foaia. In acest anotimp bogatul ca și săracul trebuie să-și hrănească animalele, multe, puțin câte le are, dându-le hrană de a gată, e întrebarea însă, câte și ce fel. Sunt ce e drept o seamă de plugari, cari adună nutreț și mult și bun, și dau vitelor destul și cu socoteală. Dar cea mai mare parte a plugarilor nu-și trage destul de bine seama câte vite poate ținea cu nutrețul care'l adună, și nu arareori pun la iernat un număr prea mare de vite. Și atunci trebuie să le tragă dela gură, sau să le dea hrană proastă, in paguba stăpânului însuși.

Dându-li să hrană puțină și nu la un timp anumit, vitele slăbesc, boala se leagă mai cu înlesnire de ele, își perd din preț, cele de jug sunt slabe de lucru, vacile imputină laptele, cu un cuvânt totul iese spre răul vitelor și paguba stăpânului.

Tot așa să întâmplă și când să dă vitelor hrană, de altfel multă, dar' rea. Să pot îndopa cât de bine vitele

cu pae și cu coceni, acestea puțin le ajută, pentru-că acestea sunt nutrețuri sărace și slujesc mai mult pentru umplerea rânzei. Amestecate paele cu fin însă fac un bun serviciu.

De aceea mai bine vite puțin și bine hrănite, ca să fie frumoase și de preț. E o mare greșală a crede ca vite bune să pot crește numai fiind de soi bun, apoi și fără de hrană așa bună. Peste tot în privința hrănirii vitelor avem multe de îndreptat, și spre binele nostru este să nu ținem morțiș la obiceiurile învechite.

Dela reuniunile noastre de meseriași.

Serate de-ale meseriașilor români din Sibiu.

»Reuniunea sodalilor români din Sibiu« și-a ținut a 12-a ședință literară, ultima din anul acesta, Joi în 28 Decembrie n. c., în ființa de față a 150 persoane.

Sumarele ședințelor administrative, cetite respicat și la înțeles de notarul Stefan Duca, ni-a reogândat munca desfășurată de comitet întru înaintarea și înflorirea trebilor societății.

Prezidentul V. Tordășianu, trece în revistă bogata activitate, desvoltată de Reuniunea meseriașilor nostri din Bistrița, ce s'a înființat la 18 Februarie 1900 și să mândrește cu harnicii ocărmitori, neobositul ei prezident Dr. V. Onișor, avocat și secretarul ei dl Th. A. Bogdan, învățător. Scopul Reuniunii este: instruirea spirituală a membrilor atât pe terenul culturai generale, cât și pe cel al meseriilor; spriginirea materială și morală a măiestrilor și sodalilor harnici și onești. Mijloacele de cari să servește sunt: biblioteca, ziarele, conferențele, prelegerile, convenirile sociale și reprezentatiunile teatrale. Ea numără 145 membrii, cari grupați după meserii, ne dau următorul tablou: păpucari 2, cojocari 9, zidari 97, tipografi 3, măsari 6, întreprinzători de zidiri 1, ferari 7, croitori 1, pardositori 7, pielari 3, cizmari 2, rotari 3, curelari 2, zugravi de case 1, bărdaș 1 și fotograf 1.

Mai bine îmbrățișată de români este zidăria și cărămidăria, mai slab ferăria, cojocăria, cizmăria, păpucăria și pictura (zugrăvirea) de case. Ca mai rentabile să arată zidăria, lăcătușeria și măsuritul. Îmbărbătare reclamă brânza curelărilor, apoi brutăria, lăcătușeria, pălărieria, bugnăria, tăbăcăria, împletitoria de ciorapi, perieria, căldărăria, stugăria și negustoria de tot soiul. Meseriași nostri din Bistrița sunt staționari, din cauză, că meseria o învață mai ales copiii săraci, fără multă școală, să fac prea curând măestri, concurența cu străinii, cari

au mai multă școală și avere și conexiuni. De vr'o înaintare abea poate fi vorba la zidari și cărămidari, cari sunt originari bistrițeni cu ceva avere dela părinți. Pe lângă lucrările de organizație, Reuniunea a înființat o secție specială pentru zidari cari și altfel sunt prea puțin deprinși cu viața de Reuniune, apoi a dat reprezentății teatrale, concerte, și a acuirat și și-a sfințit steagul și are în program acuirarea (cumpărarea) unei case proprii.

După vorbirea dlui Tordășianu, am intrat în programul seratei propriu zise care a constat din declamări și producțiuni muzicale. A urmat apoi sortarea cărților dăruite parte de Reuniune, parte de dl I. Apolzan.

După-ce dl Tordășianu mulțamește tuturor debutanților de astăzi și celor din tot decursul anului și după-ce la întrebarea, dacă e să mai ținem ședințe literare și în 1906, a primit numai răspunsuri pozitive, dorind tuturor sărbători ferice, ne-a învitat la ședința primă din Ianuarie 1906.

„Incărunție“

Din țeară și din afară.

Motivele cari au diotat unirea vamală dintre Sârbia și Bulgaria.

»Austro-Ung. — zice Dl Iancovici, funcționar înalt al finanțelor într'un articol din ziarul sârb »Politika« — a căutat totdeauna să profite de poziția geografică rea a Sârbiei și de dujmănia popoarelor balcanice, pentru a le exploata, mai cu seamă pe Sârbia, care drept vorbind, nu este decât un membru care întregește organizmul economic al monarhiei Austro-Ungare«. Dl Iancovici contează pe presiunea lumii industriale din Viena și Pesta pentru a pune capăt conflictului la timp. »Când legăturile vor fi iarăș reluate, porcii sârbi vor găsi în Austro-Ungaria un târg mai sigur, și funcționarul înalt închee cu observarea că »numai o unire cu Bulgaria, pe cât se poate de strînsă, va permite Sârbiei de a desvolta industria sa națională«.

Aceleași motive să află expuse în ziarul bulgar »Dnewnik« — »Punctele unirii vamale bulgaro-sârbe sunt în stare a bucura pe toți patrioții bulgari, cum a zis ministrul nostru de finanțe Laiacof, când a răspuns în dietă la o întrebare. Strigătele unei părți a presei dela Viena și Budapesta dovedesc însă că Bulgaria și Sârbia au aflat eșirea cea mai bună din atârănarea umilitoare economică în care, printrun sistem netrebnic și prin mijloace lipsite de rușine, s'au silit la Viena a ținea în tutelă aceste două

țări, piețe însemnate pentru mărfurile proaste Austro-Ungare«.

»Bulgaria și Sârbia nu mai poate să stea izolate și să aștepte să li să împună tractate și a li se face »concesii generoase«. Pe viitor vor sta unite și vor cere drepturi și nu milă«.

Conflictul vamal între Sârbia și Austro-Ungaria.

În urma ordinațiunii ministrului de agricultură ungar, prin care granița regatului ungar să închide pentru importul de vite cornute, porci și galițe din Sârbia, comercianții sârbi au ținut în 27 l. t. o mare adunare de protestare în Belgrad, care a primit o rezoluțiune ce aprobă ținuta guvernului sârbesc și pretinde ca îndată ce convenția comercială cea veche va expira, să înceapă Sârbia cu represaliile. Guvernul sârbesc a și început să facă greutăți la intrarea în Sârbia mărfurilor din Austro-Ungaria, și asta o poate pe baza unei clauzule din tratatul comercial care da voie la controla cea mai amănunțită a transporturilor.

Ziarul sârbesc »Stampa« mai spune, că guvernul sârbesc a oprit ori ce tranzit de mărfuri cari provin din Austro-Ungaria asta ca răspuns la opreliștea de a trece Sârbia produsele sale destinate pentru Germania prin Austro-Ungaria.

Dar cu toate că lucrurile au luat dela început un curs așa de vrăjmaș, conform știrilor celor mai nouă, Sârbia pare că începe a bate în retragere, deoarece la conferența partidului dela putere, ținută în 30 l. t. la Belgrad, ministrul președinte s'a exprimat că nu este exchis ca negoțiările pentru noul tratat de comerț să reînceapă cât de curând.

Danemarca.

Danemarca, țărișoară situată în nordvestul Germaniei, de o întindere de 38 de mii km. □ și cu abea 2 Mil. locuitori, ș-a perdat regele. Cristian IX. regele Danemarcei a încetat din viață marți în 30 Ianuarie la 3 oare după amezai. El a fost cel mai bătrân dintre monarhii domnitori, împlinia în April 88 de ani. El era supranumit »socrul Europei«, de-oarece era înrudit cu aproape toate casele domnitoare din continent. În timpul domniei sale de 43 de ani bunăstarea și vaza Danemarcei a crescut, dar' ca teritor s'a micșinat în urma războiului purtat cu Germania în anul 1864. Acest război a adus cu sine pierderea Schleswig-Holsteinului pe care l'a anexat Germania imperiului său.

Urmașul regelui Cristian va fi fiul său. Friederich care are deja etatea de 63 de ani, și conducea în timpul din urmă în locul tatălui său domnia.

Știri de tot felul.

Moștenitorul nostru de tron la familia regală română. Precum anunță foile din București, moștenitorul tronului austro-ungar Francisc Ferdinand va face la primăvară vizită familiei regale române în castelul Peleş.

Limba română în bisericile din Basarabia. Să vestește din Chișineu, că în unele comune din nordul Basarabiei s'a început oficierea serviciului divin în limba română, ceea ce a produs mare mulțămire și bucurie la Românii de acolo.

Serbarea Bobotezel la Cernăuț. Boboteaza s'a oficiat la Cernăuț, în Bucovina, cu o deosebită solemnitate. La 9 dimineața s'a început la Mitropolie serviciul divin, care s'a oficiat de Mitropolitul Dr. Vladimir de Repta, înconjurat de un mare număr de preoți. În tot timpul serviciului divin a cântat corul studenților dela facultatea de teologie, al elevilor de liceu și al pedagogilor, iar infanteria a tras salve de puști, pe când tunurile, așezate pe dealurile din apropierea orașului, dădea deasemenea salve. Sfințirea apei s'a făcut pe piața Sf. Mariei. Serbarea s'a sfârșit cu imnul imperial, după care muzica militară a cântat imnul: »Deșteaptă-te Române«.

Foaie românească în America. Dl. preot Dr. Epaminonda Lucaciu, trimis din partea Ordinariatului gr. cat. din Lugoj la America, ca să îngrijească de trebuințele sufletești ale Românilor gr. cat. din America de nord, editează dela 1 Ianuarie n. o foaie românească în orașul în care s'a așezat. Foaia se cheamă »Românul« și apare odată pe săptămână.

O judecată ciudată a adus un judecător din Viena în următoarea cauză. Un franzelar (pitar, covrigar) a dat calfei sale drumul fără să-i abzică după cum pretinde legea, deoarece calfa cânta în vremea ce lucra. La judecătorie unde s'au înfățișat amândoi, după-ce calfa ș-a pârât pe domnul său pentru despăgubire de plată, de cost și quartir, — franzelarul a susținut că cântarea în decursul muncii serioase nu poate fi iertată, că reține dela lucru, pe când calfa a susținut că din contră, cântarea sporește lucrul, de-oarece cântând energia trebuincioasă la muncă nu scade, că doar de aceea le cântă muzica militară și flăcăilor, ca să nu le scadă energia în luptă. Judecătorul a fost de părerea domnului, deci calfa a pierdut procesul. Să vede că atât franzelarul

cât și judecătorul n'au fost iubitori de muzică.

Om fără suflet a fost economul Linke din dintr'un sat al regatului Saxonia. Acesta ș-a înjunghiat 4 copii, pe nevastă și pe soacră. Acum i-a venit însă și lui răsplata pentru fapta animalică, el a fost adecă condamnat la moarte și executat în orașul Bautzen.

Regularea Mureșului. Reuniunea regnicolară a comercianților ungari s'a adresat din nou cu o rugare care privește regularea Mureșului la ministrul de agricultură. În rugarea aceasta să atrage luarea aminte a guvernului asupra defavorului economic ce urmează din prea înceata înaintare a lucrărilor regulării Mureșului. Apoi să mai face amintire și de împrejurarea, că regularea e prevăzută numai pentru linia Segedin-Piski, cu toate că regularea râului până la Oșorhei ar fi de mare folos pentru negoțul de lemne și lemnării al Săcuilor. De dragul Săcuilor vom vedea poate mai iute intrupat visul regulării Mureșului până la Mureș-Oșorhei, decât s'ar fi putut presupune lucrul acesta dacă n'ar fi existat Săcuii.

Cununie. Dl. George Tăban și D-șoara Mariți I. Cârștea își vor serba cununia lor, Duminecă în 22 Ianuarie (4 Februarie) 1906, în biserica gr. or. română din Stupini-Brașov.

Dorim fericire tinerei părechi!

Câtă carne de cal se mănncă în Budapesta. Dela 1 Octomvrie până la 31 Decemvrie s'a mâncat în Budapesta 75 de mii de kilograme carne de cal, 80 de mii de kilograme cârnați pregătiți din carne de cal, iar valoarea acestor cantități s'a urcat la 115 mii coroane.

Vizitiul (cocișul) ministrului de interne Iosif Kristoffy ș-a pîrit pe domnul său pentru despăgubire de 312 cor. deoarece i-a dat drumul din slujbă fără abzicere. Judecătoria cercuală din Nagykaroly a respins pîra cocișului. Acesta a apelat, și forul mai înalt judecătoresc din Sătmar a îndrumat judecătoria cercuală să mai pertracteze odată acest proces. Substratul procesului datează de pe timpul când Kristoffy era comite al Sătmarului.

Producțiune teatrală împreună cu joc arangiază tinerimea română din Bințiști, Duminecă în 29 Ian. st. v. a. c. Program: 1. »Lângă pământ.« 2. »Peștorii.« 3. »Despre buna cuviință.« Venitul curat e destinat în favorul bibliotecii școlare.

Neorolog. Toma F. Haneșiu secretar și șef-contabil al institutului de credit și economii »Făgețana« după un morb grav și îndelungat, a decedat în Domnul, în etate de 43 ani.

Rămășițele pământești ale defunctului s'au așezat spre vecinică odihnă, Marți în 30 Ianuarie a. c. la 3 ore d. a. în cimiteriul gr.-or. din Făget.

Fie-i țărâna ușoară și memoria eternă.

Aviz. Membrii casinei române din loc li să face cunoscut, că adunarea generală să va ținea în localul casinei la 25 Faur st. n., iar subabonarea gazetelor și revistelor, să va ținea Dumineca viitoare în 4 Faur st. n. după amiază la 5 oare.

Este fără păreche crucea dublă electro-magnetică R. B. No. 76967 aflată de dl. Müller Albert Budapesta V. Vadasz-u. 42/G. căci nu numai omoară durerile cele mai mari, ci are influința binefăcătoare asupra organismului pentru că împedecă ori ce boală în începutul ei. Intre altele e leac bun contra slăbiciunii și a tremurului după cum dovedește acesta Iosif Werner din Nasic în Slavonia într'o scrisoare adresată dlui Müller Albert.

Poșta redacțiunii și administrațiunii.

Dl. M. M. Str. în Turcheș. Aveți să regulați restanța din 1905 pe jumătate de an, iar pe 1906 foaia vă merge și așa să achitați costul abonamentului pe un an și jumătate, cu prețul indicat în fruntea foaiei.

Onorații domni cari au primit Nrii 1, 2 și 3 din revistă și nu iau retrimis, se consideră de abonenți și îi rugăm să binevoiască a ne trimite prețul abonamentului.

Cuvântul emulziune

însemnează un amestec de unsoare sau oleiu cu apă; laptele și smântâna sunt emulziunile untului. După procedura lui Scott unsoarea de pește asemenea să oferă în forma unei emulziuni și devine astfel ca laptele de ușoară la luat și la mistuit, prin aceea că ridică foarte mult puterea de vindecare și de nutriție.

Pentru veritabila EMULSIUNE a lui SCOTT garantează semnul adaus aici; »un pescar ducând pe spate o știucă mare.«

Se capătă în toate farmaciile.

Cu provocare la această foaie, trimițând înainte 75 fil. în marce postale servește cu sticlă de model

Dr. BUDAI EMIL 3-10
»Városi győgyosztára«
BUDAPETT, IV., Váci-utca 34/50.

o sticlă veritabilă costă 2 K. 50 fil.

Nr. 739/905 a. f. c. x. d.

Exarendare de domeniu.

Domeniul fondului central școlastic din districtul Năsăudului aflător pe hotarul comunei Cianul Mare (comitatul Turda Arieș) cu o pozițiune frumoasă în extensiune de 1010 jugăre 1204 orgi □ constatător din pământ arător (circa 530 jug.) fânaș (circa 360 jug.) și pășune (circa 90 jug.) totul de clasa primă și a doua dinpreună cu edificii de locuit și edificii economice să va da pe calea licitațiunii publice în arândă începând din 26 Aprilie 1906 pe 6 eventual pe 10 ani după oaltă.

Prețul de strigare ca arândă anuală e satorit cu 9372 coroane.

Licitația să ține exclusiv cu oferte scrise închise cari sunt de a să timite până în 20 Februar 1906 la 11 ore înainte de amiază cu vadiu de 937 coroane la subscrisa comisiune administratoare în Năsăud.

Oferentul trebuie să declare în ofertul său că cunoaște condițiunile de licitație și de contract pe acelea le primește și să supune lor necondiționat.

Condițiunile de licitație și de contract să pot vedea în cancelaria fondurilor de unde să pot lua în copie.

Din ședința comisiunei administratoare de fondurile centrale școlastice și de stipendiu din districtul Năsăudului, ținută în Năsăud la 10 Ianuarie 1906.

Domide Gerasm m. p. Dr. Simton Nistor m. p.
președinte secretar

Târgurile din Ungaria, Transilvania și Banat.

Dela 22—28 Ianuarie v. 1906.

Dum	—	—	—
Luni	23.	Armeni. Nădeșul săsesc.	
Marți	24.	Almășul mare (com. Cluj). Măgheruș.	
Merc.	—	—	—
Foi	—	—	—
Viner	27.	Ciozven.	
Sâmb	28.	Ilonda.	

Duminica Vameșului și a Faris., gl 8, s/t. 5.

Dum	22	A. Timoteiu	4	Veronica
Luni	23	M. Clement	5	Agata
Marți	24	D. Xenia	6	Doroteia
Merc.	25	(†) P. Grig. T.	7	Remuald
Joi	26	Cuv. Xnofont	8	Ioan
Viner	27	(†) Ioan Chrisost	9	Apolonia
Sâmb	28	P. Efrem, S.	10	Scolastica

Redactor resp. ADRIAN CRISTEA

ALTOI**de viață de vie irepreșabili**

precum și capeți (surcei) și rădăcini de viață de vie europeană și americană.

să poate căpăta numai la

Prima școală transilvană de viață de vie

din Mediaș (Medgyes)

a lui

Mihail Ambrosi,

proprietar de vii și președintele comisiiei de viert al societății agricole săsești din Transilvania.

Conținutul medicamentelor de mai jos sunt folosite de cei mai renumiți profesori și medici și sunt recunoscute de cele mai bune.

Demeter soluț. kalisulfoguajacol,

contra tusei, răgușelii, durerii de piept, ofitei, tusei măgărești, catharului, astmei, greutății de respirat, lungoarei și tusei săci.

Vindecă sigur și repede.

Prețul 2 coroane.

Caspic unsoare. Contra durerii de oase, de oase, podagrei, reumatismului, recelilor, durerilor de cap, dinți și nervi, precum și scrintiturilor. Cele mai bătrâne boale le vindecă. Prețul 2 cor.

Centarin. Contra morburilor de stomach, precum lipsa de apetit, mistuirea rea, catharul, și aprindere de stomach, greața și vomarea, sgârțuriile cele mai grele. Leac sigur. Folosește și la curățirea sângelui. Prețul 2 coroane.

Caljodsarsaparil. Mijloc excelent pentru curățirea sângelui la sifilis, morburile tineretelor. 1 sticlă 2 cor.

Laxbonbos. Inchiderea scaunului e cauza diferitelor morburi, precum palpitarea, ameteii, dureri de cap și altele. Deci cine suferă de inchiderea scunului numai decât să comandeze Laxbonbos, zaharele purgative, plăcute și dulci la luat. Prețul 80 fileri. 5—

CORNEL DEMETER,

apotecar în **Orăștie** — Szászváros
apoteca VLAD (lângă collegium).

Tipografia „MINERVA” în Orăștie,

Fondată în anul 1888.

Tipografia „MINERVA”

e provăzută cu cele mai bune mijloace tehnice și fiind bine asortată cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne, e pusă în pozițiune de a putea executa ori-ce comande prompt, cu cea mai mare acurateță și cu prețuri ieftine. Totodată să îngrijește ca acelea să fie estetic lucrate, după cele mai nouă modele.

Până de prezent să bucură de spriginul celor mai îndepărtate orașe. Dovadă aceasta despre promptitudinea și acurateța cu care efectuește ori-ce lucrare.

Ca prima tipografie românească în acest mare comitat, să roagă de binevoitorul sprigin al institutelor românești și al privaților.

Tot aci să tipărește:
„BUNUL ECONOM”
revistă ptru agricultură
industrie și comerț.

Comandele
din afară să
efectuesc repede!

Opuri —
Bilte de log. —
Broșuri —
Circulare —
Bil. de vizită —
Invitări —
Bilanțuri —
Acții —
Cap. de epis. —
Placate —
Ord. de dans —
Adrese —
Compturi —
Note —
Preț Curent. —
Anunțuri —
Registre —
Imprimare —
Couverte —
Bilete de cun. —
Etc. etc. etc.

DE LA „INDUSTRIA”

bancă industrial-economică, societate pe acții în Deva.

Comunicat officios.

VIII. Scopurile societății „Industria”, statorite în §. 12 din statute sunt:

a) a lăți economia rațională și industria din patrie;

b) a valoriza produse economice și industriale din patrie;

c) a încuraja talente, spre ori-ce lucrare inteligentă practică; a cultiva spiritul de economizare și viață morală de cetățean, spiritul de liberă asociere — toate conduse: de conștiința lucrării durabile și oneste;

d) a întrebuința o parte din fondul de rezervă pentru a da poporului și meseriașilor directive industriale și economice, potrivit alese și întocmiri sau mijloace practice, cari aduc deoparte venite fondului, de alta nutresc productivitatea ori valorizarea produselor din patrie — avându-se în vedere scopul: a produce bunăstare și mulțumire între cetățeni.

IX. Operațiunile societății. Ca mijloace în serviciul scopurilor designate în §. 12 societatea în §. 46 introduce aceste operațiuni:

a) primește depuneri spre fructificare cu 6% interese;

b) dă credite personale pe cambii sau obligațiuni cu caventa;

c) dă sau mijlocește împrumuturi pe avere întabulată;

d) să ocupe cu afaceri de incasso, efecte, escompt, lombardări și amanete; emite bilete de cassă pe arător până la suma de cel puțin 100 cor., cari plătesc după abzicere statorită și ale căror sumă aflătoare în circulațiunea publică, e a să publica din când în când, conform legii;

e) mijlocește sau lățește cultura și asigurarea de vite, precum și valorizarea lor economică și industrială;

f) valorizează ori exarândează moșii, zidiri economice, de sine stătător ori în legătură cu alte afaceri comerciale, amăsurat §§-lor 258 și 259 din legea comercială;

g) valorizează, cumpără sau vinde bucate, sămințe, poame sau derivatele acestora;

h) dă sau mijlocește împrumuturi de bucate, produse vite s'au alte averi mișcătoare;

i) susține moșii, vii, pivnițe, finațe pășuna, pometuri, grădini, pescării și stupini, model cultivate, intru-oât sunt rentabile;

k) arangiază ori sprijinește expoziții și prelegeri populare publice din ori-ce ram al economiei, științei pozitive, literaturii populare ori industriei din patrie;

l) valorizează ori sprijinește produse ori mașini industriale și economice, lucrări de artă, literatură și știință din patrie;

m) întemeiază fonduri de rezervă pentru asigurarea institutului și un special fond de rezervă în scopul de a financia o școală economică și de industrie cu preferință pentru acei orfani talentați din popor și meșeriași, ai căror părinți au fost acționari ori deponeți la această societate ori au fost membrii la vre-o reuniune de binefacere, care are acții ori depuneri la acest institut

§. 47 dispune: Toate operațiunile, designate în §. 46 să pun în lucrare pe baza **regulamentelor speciale de afaceri** și a normelor în vigoare, statorite de direcțiune, conform §. 24 și aprobate de adunare generală, amăsurat § 15 litera c) din statute.

X. Ordinea la punerea în lucrare a singuraticelor operațiuni o statorește §. 28 din statute precum urmează:

Operațiunile strict financiare, provăzute în §. 46 punctele a) b) c) d) vor fi în prima linie puse în lucrare. Ele vor fi pentru totdeauna temelia și osia tuturor aspirațiunilor comerciale și industrial-economicice înșirate în același §. punctele e) f) g) h) i) k) l) m) cari numai treptat și după întărirea societății de acții să pun în lucrare, fără primejduirea, ci pentru întărirea ei materială și morală.

Intreprinderi riscate și nerentabile odată pentru totdeauna sunt oprite dintre operațiunile societății de acții. Intreprinderi solide vor fi ocrotite.

§. 49 dispune:

Punându-se în lucrare una sau alta dintre operațiunile comerciale și industrial-economicice, provăzute în §. 46 punctele e)—m) directorul și direcțiunea sunt îndatorate, a compune întâiu **regulamentul de operațiune** prescris în §. 24 b) și §. 47, a da îndrumările și a face premergător toate pregătirile de lipsă, a alege timpul, mijloacele și organele potrivite, pentru-ca noua operațiune negreșit să fie de-o potrivă folositoare societății de acții și marelui public.

XI. Siguranța societății „Industria” nu poate fi nici când primejduită; iată ce prescrie

§. 50.

Ca regulator pentru siguranța fiecărei operațiuni direcțiunea e îndatorată a face cel puțin din 3 în 3 luni *conspete de rentabilitate, pentru toate operațiunile*: pentru-ca să se iee măsurile de lipsă în temeinică cunoștință de cauză, amăsurat cerințelor faptice

§. 51 dispune:

Toate operațiunile, cele comerciale și industrial-economicice îndeosebi (§. 46 e)—m.), au a să pune astfel în lucrare, ca să angajeze abia o parte mică din fondul de rezervă sau capitalele societății: avându-se totdeauna în vedere, că la caz de nereușită, celelalte operațiuni ori societatea însași nici când să nu poată fi simțitor primejduite. Angajarea capitalelor să va întâmpla deci în proporțiune cu creșterea ori scăderea de rentabilitatea statorită în conspetele provăzute în §. 50.

XI. Pregătiri pentru școala de economie și industrie.

Doi factori statornici lucră sistematic zi de zi sincer și cu rezultate sigure pentru înființarea acestei școale. Unul »Reuniunea a doua de înmormântare din Deva» cu cele 14 filii ale ei lucră deja dela anul 1903; altul »Industria», banca industrial-economică, a introdus operațiunile originale corăspunzătoare înșirate în §. 46 literile e) f) g) h) i) k) l) m) din statutele sale.

Petrecând la Roma și câteva luni prin străinătate, am studiat instituțiunea propaganda catolică, sistemul de propagandă socialistă apoi sistemul de formațiune și conducere a trustului american. Am cercat a le aplica în mic la »Reuniunea a doua de înmormântare din Deva», după un nou sistem ecletic, de mine format, cu deosebită considerare la împrejurările noastre sociale, culturale și economice. Rezultatul sistemului meu m'a încurajat din zi în zi tot mai mult. În 1902, adecă anul al 16-lea de când am înființat reuniunea cu fle-ertatul meu tată, sporul cel mai mare în venitul curat a fost 1223 cor. În 1903 — după-ce aplicaui noul sistem de propagandă și înființasem deja două filiale a reuniunei — venitul s'a urcat la 3100 cor.; în anul 1904 la 5200 cor. În resumat mai mult câștigasem într'un singur an, decât în 16 ani laolaltă. Membrii reuniunei arată un spor și mai mare în 1902, când erau o reuniune mică locală, avea 424 membri; în 1903 s'a urcat prin filii, la 908, în 1904 la aproape 1600 de membri. Prin propaganda amintită a devenit în 14 luni cea mai mare reuniune

de înmormântare din Ardeal. În urma acstor rezultate am prins curagiu și la finea anului 1904 adunarea generală a reuniunii a urcat contingentul de membri la 25.000, care în 5—10 ani de propagandă neîntreruptă cu toată siguranța să poate umplea și ușor administra după sistemul nou al reuniunii. Venitul curat sigur să va urca atunci la cel puțin 50.000 de coroane și deosebit pe de-asupra cametele de peste ani, cari rămân neatinsse și să vor tot capitaliza din an în an. Spre acest măreț scop de binefacere realizabil tinde reuniunea, având în vedere mai întâiu scopul prescripționat în statutele ei: de a ajuta familiile sărace a membrilor la înmormântare cu ajutoare de câte 100 până la 250 cor., ear' dintr'un anumit fond de rezervă să va susține o școală de economii și meserii pentru orfanii cei mai talentați ai reuniunii cu cele 14 respective cele 100 de filii din viitor, amăsurat §. 10 din statute.

Ori-care om de bine adânc cugețator, care are în vedere *sincer binele poporului și meseriașilor nostri*, va înțelege deci rolul deosebit binefacător și cinstit a celor 200 de acții ale reuniunii la »Industria«, precum și marea sarcină și mai cinstită a noului Sion industrial-economic »Industria«, prin scopurile statorite în §. 12 și operațiunile binefacătoare din §. 46 literile e)—l) și mai vărtos litera m) prin care i-să garantează reuniunii »intemeierea unui fond special de rezervă în scopul de a financia o școală economică și de industrie cu preferință pentru acei orfani talentați din popor și meseriași, ai căror părinți au fost acționari ori depozitari la această societate ori au fost membri la vre-o reuniune de binefacere, care are acții ori depuneri la acest institut«.

Nu ne luptăm noi deci după »năluci și idealuri, cari vor ruina reuniunea sau banca«, după părerea acelor, cari nu au pătruns în deajuns întregimea scopurilor și a mijloacelor practice, bine alese de știință și praxa unei vieți muncite în cinste.

Un studiu devotat și o praxă de peste 20 ani am pus în scopul de a servi binelui poporului și meseriașilor, până ce am aflat cheile sistemului de propagandă aplicat întâiu la reuniune. Dacă din micile taxe de **2 cor. 60 fl.** ne-a succes să dobândim, prin o

lucrare de fer migăloasă, cinstită, 5.200 cor. venit curat la an al reuniunii, oare cu un capital social de 100.000 al »Industriei«, aplicând același sistem, să nu ajungem la rezultate uimitoare?

Nu! Propaganda reuniunii și a »Industriei« e o acțiune combinată de reformă socială și industrial economică generală, bazată pe convingeri clare, cari s'au format și cristalizat în decurs de peste 20 de ani, de sute de mii de ori precugetate și rescugetate. Acțiune combinată, pe care școala vieții a sancționat-o și aflat de bună. Cu ajutorul lui Dzeu: e o acțiune matematic sigură.

Ca o fază dureroasă social-istorică, — peste care am trecut cu greu, dar' învingători — trebuie să amintesc lupta purtată cu armele cele mai necinstite a deosebitelor clici și clicuțe din țară, a căror fire le-au urzit intriganți cliciași din Deva, Orăștie, Brad, Sibiiu, Hunedoara, Săliște, H.-Băița; și alte centre, unde am început propaganda amintită în favorul »Industriei« mai vărtos. La serbările din Sibiiu bărbați grei și haita lor slugarnică purtau o adevărată goană pe sub mână în contra reuniunii și mai vărtos contra »Industriei«. Loinica dată în toate părțile era: »Industria« »nu trebuie«, »nu poate« și »nu-i iertat să se înființeze »Concordia« nr. 2«. Pe când e deosebire de ceriul și pământul într'o societate de conzum a mărfurilor coloniale, mai vărtos străine — și într'o societate pentru valorizarea industriei din patrie, pentru lăptirea economiei raționale de pomi, vite, viie și alți articoli, cari îi produce și conzumă poporul nostru și nu industria străină afară de patria noastră. »Concordia« a îmbogățit străinătatea și șoarecii și chițărani din patrie — de deosebite culori și mărimi, — adăpostii la coșnița unei albine și furnici. Șoarecii și chițărani aceștia — cari nu au dat nici un ban la reuniune ori »Industria« — au devenit îngrijorați de averea altora, că să va prăpădi, dacă o vor plasa în acțiunile »Industriei«. Cinstii șoareci, de omenie chițorani, drăguții. Când vom arangia, conform §. 46 litera k), prima expoziție a »Industriei«, îi vom expune, ear' în prelegerile noastre publice ne vom servi de mijloacele economice cum să ne ferim holdele, magazinele și pivnițele de șoareci și chițorani. De-ocamdată s'a îngrijit §. 25 din statute, care prevede, ca fiecare membru din direc-

țiune să aibă cel puțin 10 acții, depuse la cassa »Industriei«. Cei 25 membri din direcțiune reprezintă cam una a treia parte din acțiunile societății și sunt fruntași aleși, cinstii, cu averi frumoase. Noi nu avem și nu vom suferi chițorani la »Industria«. Respingem deci sus și tare asămănarea nemeritată cu »Concordia«. Soliditatea »Industriei« în ce privește direcțiunea și operațiunile institutului, stau la nivel cu ori-care direcțiune a celui mai mare și solid institut din țară.

Bun e Dumnezeu, bate la ușă timpul, când mărimile de bună credință rău informate, vor fi — bine informate. când mărimile reale — ori-care om cinstit, să vor îmbia și — vor munci din greu alături cu noi: »Reuniunea a doua de înmormântare din Deva« și »Industria«, banca industrial-economică din Deva, pentru problemele generale, ce au a deslega.

Bun e Dumnezeu, o mare reacțiune a opiniei publice sănătoase, vom zice și noi odată sus și tare: trântorii organizați în clică, clicuțe și clicăriile din Deva și de pretutindeni »nu trebuie«, »nu pot« și »nu-i iertat« să mai stoarcă biserica, școala, banca, reuniunile, politica și întreaga viață socială de pretutindeni unde te miști.

Onoare rarelor excepțiuni, cari întăresc sistemul social al monopolului de clică. Azi toate sunt luate în arândă.

Nu să mire deci nimeni de lipsa spiritului de întreprindere și inițiativă pe ori-ce teren al vieții publice și private. La noi toți oamenii devotați, cinstii trebuie tociiți, bănuți, cârtiiți, uneltiiți, trași pe sfoară și luați la goană, dacă au vederi independente, sănătoase și nu să închină marilor moguli, trântorilor cliciași din fruntea deosebitelor așezăminte și ocupațiuni private ori publice.

Ori-ce inițiativă bună, ce nu vine din curcubeta marilor moguli cliciași, a priori e rea și trebuie zădărnicită. Din ce e mai folositoare pentru popor — din ce e mai primejdioasă — pentru clică și clicării.

Iată rostul, motivele goanei, ce am îndurat și a luptei purtate cu deosebite clici.

directorul general:

August A. Nicoră m. p.

„DAGIA”, institut de credit și economii, soc. pe acții în Orăștie.

Convocare.

Onor. acționari ai institutului de credit și economii „DAGIA” prin aceasta să convoacă la a

IV-a adunare generală ordinară,

care să va ține în Orăștie la 28. Februarie 1906 st. n. înainte de amiază la 10. ore în localul institutului.

PROGRAM:

1. Deschiderea adunării prin președinte.
2. Numirea unui notar și doi scrutatori.
3. Prezentarea raportului anual al comitetului de supraveghiere.
4. Prezentarea bilanțului.

5. Deciderea asupra rapoartelor, bilanțului și împărțirii profitului.
6. Sortarea alor 3 membri din direcțiune.
7. Alegerea alor 3 membri în direcțiune.
8. Eventual alegerea membrilor Comitetului de supraveghiere.
9. Eventuale propuneri intrate conform statutelor.
10. Alegerea alor 2 acționari pentru verificarea procesului verbal.

Acționarii, cari doresc a lua parte la adunare în persoană sau prin plenipotențiați au să depună acțiunile și plenipotențele la cassa institutului în înțelesul §-lui 20. din statute, cel puțin în preziua adunării generale.

Orăștie, la 27 Ianuarie st. n. 1906.

Direcțiunea.

ACTIVE

CONTUL BILANȚULUI

PASIVE

	Coroane	filieri		Coroane	filieri
54. Cassa în număr	14.446	15	1. Capital social	100.000	—
32. Efecte publice	29.678	69	50. Fond de rezervă	32.429	86
55. Cambii de bancă	519.230	—	71. Fond disp. pt. event. perderi	634	80
56. Cambii cu acop. hip.	108.064	—	49. Fond pentru binefaceri	211	22
64. Realități	31.346	44	57. Depuneri	285.797	09
19. Izvorul mineral	65.367	78	69. Cambii reescomptate	315.177	—
43. 17. Div. cont. deb. și int. rest.	20.104	54	36. Imprumut cu amortizare	12.000	—
36. Timbre și proteste ant.	1.701	72	42. Interese anticipate	10.434	60
78. 21. Mobiliar	142775	—	70. Dividende neridicate	30	—
68. după amortizare	14275	1.285	53. Pro Diversi	2.331	38
20. Spese de fondare	141720	—	58. Depozit de cassă	650	86
după amortizare	28340	1.133	51. 65. Conturi curente	23.690	—
46. 77. Conturi curente	4.254	35	Profit curat	13.225	66
	796.612	47		796.612	47

ESİTE

CONTUL PROFIT ȘI PERDERE

VENİTE

	Coroane	filieri		Coroane	filieri
Interese:			Interese:		
76. pentru depuneri	16.451.37		59. dela escompt	48.823.73	
61. « cambii reescompt.	15.131 —		60. « cambii cu acop. hip.	8612.28	
38. « conturi curente	917.49	32.499	30. « efecte	228.70	57.664
Spese:			Proviziuni	366	21
75. salarii	5540 —				
73. porto	670.28				
72. diverse	1851.65	8061			
Contribuție:					
40. dare erarială	2172.20				
52. 10% după int. dep.	1645.12	3817			
Amortizare:					
din spese de fond.	283.40				
din mobiliar	142.75	426			
Venit curat	13.225	66			
	58.030	92		58.030	92

Orăștie, la 31 Decembrie 1905.

Dr. Muntean m. p., dir. exec.

Buzdugan m. p., contabil

Mihaiu m. p.
Ioan Olariu m. p.

Nicolau Herlea m. p.
Iosif Bogdan m. p.

DIRECȚIUNEA:

Simeon Corvin sen. m. p.
N. Opincar m. p.

George Baciu m. p.
V. Simtion m. p.

Revăzut și aflat în conzonanță cu registrele principale și auxiliare.

Orăștie, la 1 Februarie 1906.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE:

Ioan Botean m. p., președinte

Constantin Dăncilă m. p.

Ioan Lazaroiu m. p.

ONORATĂ ADUNARE GENERALĂ!

Subscrisul comitet de supraveghiere are onoare a raporta onoratei adunări generale, ca în decursul anului expirat 1905 în mai multe ședințe a scroatat cassa institutului, a cercetat starea averii și cărțile de comptabilitate și totdeauna s'a aflat în cea mai bună ordine, și cu deosebire la finea anului am examinat bilanțul și contul profitului și perderilor, pre care le-am aflat în deplină conzonanță cu registrele principale și auxiliare.

Ne luăm deci voie a propune aprobarea bilanțului și darea absolutoriului, atât direcțiunei cât și comitetului de supraveghiere pentru anul de gestiune 1905.

În privința împărțirii venitului curat suntem de acord cu propunerea direcțiunei.

Orăștie, la 1 Februarie 1906.

Ioan Botean m. p., președinte.

Constantin Dăncilă m. p.

Ioan Lazaroiu m. p.

THE MUTUAL

Societate pentru asigurări de viață în New-York.

Averea institutului la 31 Decembrie 1904 a fost

2.284.862.000 franci.

Contractele dela »The Mutual« sunt neatacabile după doi ani dela datul subscrierii. După un an de valabilitate se plătește suma asigurată și în cas când moartea a provenit din sinucidere sau duel. Contractele dela Mutual sunt libere de ori-ce restricțiuni atât cu privire la locuință și călătorii cât și cu privire la împlinirea datorinței militare în cas de război pe uscat și pe apă. Afară de aceasta acei indivizi cari sunt în armata comună ces. și reg., la marină, precum și rezerviști dela armata teritorială (honvéd) și glotașii în cas de mobilizare și război sunt asigurați cu valoarea deplină a sumei asigurate din contract fără cea mai mică detragere și fără de a se plăti pentru acest favor vre-o taxă deosebită.

Agentura principală în Ungaria:
Budapesta, VI., Andrassy-ut 20.

Totfelul de îndrumări și deslușiri se dau cu plăcere și la administrația acestei foi. 30-52

Cruce sau stea dublă electro-magnetică.

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

vindecă și înviează

Deosebită atențiune
rării, că acest aparat
(190) de 20

Nu e mijloc secret
pe lângă garanție

e a se da împreju-
vindecă boale vechi
de ani. 96-

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, fiuituri de ureche, dă-
taie de inimă, sgârșiri de inimă, asma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftei
de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, in-
fluența insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale
cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. In cancelaria
mea se află atestate incurse din toate părțile lumii, cari pretuisc cu mulțămire inven-
țiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs
de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a
constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public
asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul »Volta«
deoare-ce »Ciasul-Volta« atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost
oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, aprățit și
cerțelut. Deja efinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi

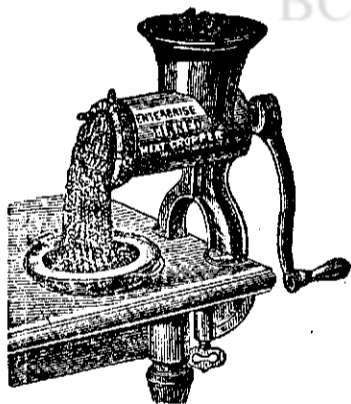
Prețul aparatului mare e 6 cor.
folosibil la morburii cari nu sunt
mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor.
folosibil la copii și femei de
constituție foarte slabă.

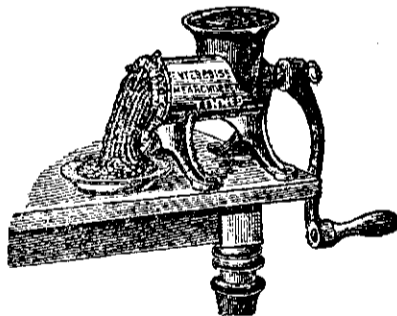
Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:

**MÜLLER ALBERT, Budapesta, V. strada Vadász 42 G. colțul
strada Kálmán.**

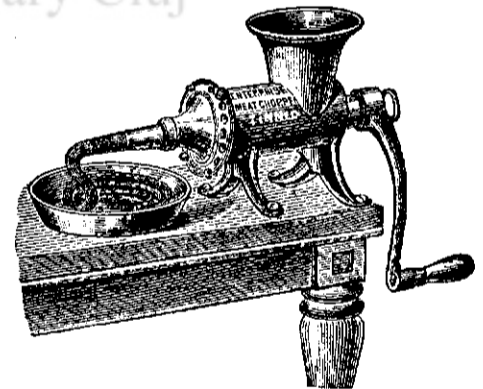
Mașini de Alexanderwerk pentru tocat carne.

Forma Q, R, RR, S, U.

Forma SS, U, T.

Forma UU, T.

Mărimea: Q R RR S SS U UU T cuțitul pe roata de învârtit
taie pe minută: $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{3}$ 1 1 $1\frac{1}{4}$ $1\frac{1}{4}$ $1\frac{3}{4}$ kgr.
Prețul: K. 4-10, 4-90, 6-50, 7-80, 7-50, 11-20, 14-60, 25—.

Acățându-i-se o pânlie ce costă 40 fil. se
poate folosi fiecare din aceste mașini și la
umplut de cârnați. Mașini de tot micuțe pentru
tocat carne »COLIBRI« costau 2 cor. 50 fileri.

Carol F. Jickeli, Sibiu (Nagyszeben)

**Insertiuni și reclame
cu prețuri moderate să primesc la adm.
revistei „BUNUL ECONOM”**